

УДК 351.9

<https://doi.org/10.35546/kntu2078-4481.2020.4.17>

М.О. ДУРМАН

Херсонський національний технічний університет
ORCID:0000-0002-3775-205X

ІНФОРМАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СКЛАДОВА ДЕРЖАВНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

В статті розглядаються питання формування та реалізації державної інформаційної політики. Державна інформаційна політика є невід'ємною складовою зовнішньої і внутрішньої політики держави. Зазначається, що новий імпульс у розвитку державної інформаційної політики виник останнім часом у зв'язку з усвідомленням необхідності побудови інформаційного суспільства в Україні як головної умови її політичного та соціально-економічного руху вперед і збереження статусу світової держави.

Формування інформаційного суспільства спирається на новітні інформаційно-комунікаційні технології та інформаційні ресурси, а розробка дієвої інформаційної політики, використання її нових механізмів та інструментів значно розширює можливості використання інформаційних ресурсів в державному управлінні. У сфері державного управління реалізація державної інформаційної політики відкриває можливості переходу до нової якості управління за рахунок забезпечення всіх суб'єктів системи управління своєчасною, повною і достовірною інформацією, а також інструментами роботи з цією інформацією.

Визначено, що інформаційний менеджмент є інструментом формування та реалізації державної інформаційної політики. Держава, при її формуванні, має різні інтереси та важелі впливу на процеси ухвалення управлінських рішень. Насамперед, як головний формувальник «правил гри» в інформаційному середовищі, вона встановлює політику інформаційної взаємодії та обміну інформацією між органами публічної влади, а також між ними і громадянами. Мета і характер діяльності органів публічної влади визначають шляхи запровадження інформаційного менеджменту в цю діяльність, а також вид інформаційного продукту, на основі якого ухвалюється оптимальне управлінське рішення.

У висновку зазначається, що використання інформаційного менеджменту як інструменту при формуванні та реалізації державної інформаційної політики дозволить вирішити багато питань теорії та практики державного управління, інтегруючи організаційний підхід, який розглядає інформаційні технології та їхній вплив на організаційні аспекти, і системний підхід, який розглядає обробку інформації на основі цілісного, системно орієнтованого та всеосяжного процесу.

Ключові слова: інформаційне суспільство, державна інформаційна політика, інструменти та механізми державної інформаційної політики, електронне урядування, інформаційний менеджмент.

Н.А. ДУРМАН

Херсонский национальный технический университет
ORCID:0000-0002-3775-205X

ИНФОРМАЦИОННЫЙ МЕНЕДЖМЕНТ КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ИНФОРМАЦИОННОЙ ПОЛИТИКИ

В статье рассматриваются вопросы формирования и реализации государственной информационной политики. Государственная информационная политика является неотъемлемой составляющей внешней и внутренней политики государства. Отмечается, что новый импульс в развитии государственной информационной политики возник в последнее время в связи с осознанием необходимости построения информационного общества в Украине как главного условия ее политического и социально-экономического движения вперед и сохранения статуса мировой державы.

Формирование информационного общества опирается на новейшие информационно-коммуникационные технологии и информационные ресурсы, а разработка действенной информационной политики, использования ее новых механизмов и инструментов значительно расширяет возможности использования информационных ресурсов в государственном управлении. В сфере государственного управления реализация государственной информационной политики открывает возможности перехода к новому качеству управления за счет обеспечения всех субъектов системы управления своевременной, полной и достоверной информацией, а также инструментами работы с этой информацией.

Определено, что информационный менеджмент является инструментом формирования и реализации государственной информационной политики. Государство, при формировании, имеет различные интересы и рычаги влияния на процессы принятия управленческих решений. Прежде всего,

как главный формовщик «правил игры» в информационной среде, она устанавливает политику информационного взаимодействия и обмена информацией между органами публичной власти, а также между ними и гражданами. Цель и характер деятельности органов публичной власти определяют пути введения информационного менеджмента в эту деятельность, а также вид информационного продукта, на основе которого принимается оптимальное управленческое решение.

В заключении отмечается, что использование информационного менеджмента как инструмента при формировании и реализации государственной информационной политики позволит решить многие вопросы теории и практики государственного управления, интегрируя организационный подход, который рассматривает информационные технологии и их влияние на организационные аспекты, и системный подход, который рассматривает обработку информации на основе целостного, системно ориентированного и всеобъемлющего процесса.

Ключевые слова: информационное общество, государственная информационная политика, инструменты и механизмы государственной информационной политики, электронное управление, информационный менеджмент.

M.DURMAN

Kherson National Technical University

ORCID:0000-0002-3775-205X

INFORMATION MANAGEMENT AS A COMPONENT OF STATE INFORMATION POLICY

The article considers the issues of formation and implementation of the state information policy. State information policy is an integral part of foreign and domestic policy. It is noted that a new impetus in the development of state information policy has emerged recently in connection with the awareness of the need to build an information society in Ukraine as the main condition for its political and socio-economic movement forward and maintaining world status.

The formation of the information society is based on the latest information and communication technologies and information resources, and the development of effective information policy, the use of its new mechanisms and tools significantly expands the possibilities of using information resources in public administration. In the field of public administration, the implementation of state information policy opens up opportunities for the transition to a new quality of management by providing all actors in the management system with timely, complete and reliable information, as well as tools for working with this information.

It is determined that information management is a tool for the formation and implementation of state information policy. The state, in formation this policy, has different interests and levers of influence on management decision-making processes. First of all, as the main shaper of the "rules of the game" in the information environment, it establishes a policy of information interaction and exchange of information between public authorities, as well as between them and citizens. The purpose and nature of the activities of public authorities determine the ways of introducing information management in this activity, as well as the type of information product on the basis of which the optimal management decision is made.

In conclusion, it is noted that the use of information management as a tool in the formation and implementation of state information policy will address many issues of theory and practice of public administration, integrating an organizational approach that considers information technology and its impact on organizational aspects, and a systematic approach that considers information processing based on a holistic, system-oriented and comprehensive process.

Keywords: information society, state information policy, tools and mechanisms of state information policy, e-government, information management.

Постановка проблеми

Процеси, що відбуваються в державному управлінні України на сучасному етапі, вимагають нових підходів до нього: на перший план виходять критерії ефективності, підвищуються вимоги до гнучкості. Оновлення методів державного управління спричинило не тільки перебудову організації процесу інформатизації управлінської діяльності, але й поширення нових форм реалізації цієї діяльності. Науково-технічний прогрес і динаміка зовнішнього середовища змушують державне управління перетворюватися у все більш складну систему, для діяльності якої необхідні нові методи забезпечення керованості. В сучасних соціально-економічних умовах особливо важливою сферою стало інформаційне забезпечення процесу державного управління, яке полягає в зборі та обробці інформації, необхідної для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Стає очевидною зростаюча роль інформаційної діяльності та інформаційної політики в державному управлінні. Формування дієвої інформаційної

політики, використання її нових механізмів та інструментів, значно розширює можливості використання інформаційних ресурсів в державному управлінні.

В свою чергу, електронне урядування як нова концепція побудови системи державного управління, має фундаментальне значення і дозволяє об'єднати інформацію, політики та процеси в загальний інформаційний ресурс і побудувати ефективно діючу інформаційну інфраструктуру.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Науковими розробками з проблем диджиталізації суспільства, інформатизації державного управління та формування державної інформаційної політики в Україні займаються І. Арістова [1], В. Богуш [2], Н. Грицяк [3], О. Григор [4], Є. Макаренко [5], І. Лопушинський [6], О. Дурман, В. Ключевський [7], А. Семенченко [8], П. Клімушин, А. Серенок [9], О. Соснін [10] та інші. Кожен з цих авторів висвітлює власні підходи до вивчення означеної теми, визначаючи різні аспекти використання інформації в державному управлінні.

Розкриваючи зміст державної інформаційної політики деякі автори розглядають її як сукупність напрямів і способів діяльності держави з одержання, використання, поширення та зберігання інформації. Таке розуміння суті інформаційної політики держави представлено науковцями, які працюють у галузі інформаційного права [11], юридично закріпленого Законом України «Про інформацію» (1992 р.) [12].

В. Пашкова розглядає інформаційну політику як сукупність законів і положень, присвячених створенню, виробництву, збиранню, зберіганню та організації розповсюдження інформації і доступу до неї. На думку дослідниці, основне значення інформаційної політики полягає в тому, що вона «впливає на шляхи, якими окрема особа і суспільство в цілому робить політичний, економічний та соціальний вибір» [13]. У цьому визначенні враховано важливий компонент державної інформаційної політики – забезпечення права кожної особи на інформацію, що є важливою ознакою правової демократичної держави. В основу інформаційної діяльності в демократичних державах покладено концепцію інтелектуальної свободи.

Слід відзначити, що держава, в особі своїх органів й організацій, залишається водночас і виробником, і найбільшим споживачем інформації [14]. Однак, актуальним залишаються питання пошуку ефективних інструментів використання цієї інформації та формування відкритої та прозорої влади за наявних можливостей сучасних інформаційних технологій та сучасних концепцій державного управління, таких як електронне урядування. Сьогодні це питання набуває особливої ваги, адже практика свідчить, що запровадження інструментів електронного урядування в органах публічної влади не завжди здійснюється неефективно. Тому першочергова увага державної влади, політичних об'єднань і наукової громадськості повинна бути звернена до вирішення проблеми розробки концептуальних основ державної інформаційної політики і формування інформаційного законодавства України з урахуванням головних особливостей сучасного етапу розвитку української державності.

Формулювання мети дослідження

Формуючи український інформаційний простір, ми повинні спиратися на стратегічні пріоритети, один з яких – формування державної інформаційної політики. Метою статті є вивчення різних аспектів державної інформаційної політики, а також визначення механізмів її формування з врахуванням зарубіжного досвіду та євроінтеграційного шляху розвитку України. Також будуть розглядатися рекомендації щодо впровадження інформаційного менеджменту як інструменту формування та реалізації державної інформаційної політики у вітчизняній державно-управлінській практиці.

Викладення основного матеріалу дослідження

Новий імпульс у розвитку державної інформаційної політики виник останнім часом у зв'язку з усвідомленням необхідності побудови інформаційного суспільства в Україні як головної умови її політичного та соціально-економічного руху вперед і збереження статусу світової держави [15].

Виняткове значення для вироблення адекватного часу уявлень про інформатизацію, політики інформатизації та ДІП в цілому мають процеси формування і розвитку світового інформаційного співтовариства і поступальний рух розвинених країн від індустріального до постіндустріального (інформаційного) суспільства.

Формування інформаційного суспільства спирається на новітні інформаційні, телекомунікаційні технології і технології зв'язку. Саме нові технології привели до бурхливого поширення глобальних інформаційних мереж, насамперед Інтернету, що відкриває принципово нові можливості міжнародного інформаційного обміну. Перспективні інформаційні та телекомунікаційні технології багаторазово підсилюють вплив електронних ЗМІ на соціально-політичне та культурне життя мільйонів людей на всіх континентах. Формування інформаційного суспільства концептуально і практично означає формування світового інформаційного простору.

В рамках державної інформаційної політики мають бути закладені основи для вирішення таких великих завдань, як формування єдиного інформаційного простору України та її входження у світовий інформаційний простір, забезпечення інформаційної безпеки особистості, суспільства і держави, формування демократично-орієнтованої масової свідомості, становлення галузі інформаційних послуг,

розширення правового поля регулювання суспільних відносин, у тому числі пов'язаних з отриманням, розповсюдженням і використанням інформації. ДПП повинна сприяти зміцненню зв'язку Центру і регіонів, зміцненню децентралізації і цілісності країни.

Інформаційна політика аналізує організацію інформаційного простору, типи споживання інформаційного продукту на певній території, інформаційні уподобання населення. Її також цікавить використання інформаційного ресурсу для різних суспільних цілей. Інформаційна політика може допомагати у вирішенні економічних, соціальних, військових завдань, оскільки сучасні суспільства значною мірою побудовані на своїй інформаційній складовій [16].

Інформаційне суспільство висуває свої власні вимоги до органів державної влади і місцевого самоврядування. Відбувається зміна варіантів функціонування: від адміністративно-командного, коли роль громадськості мінімізована, до демократичного, коли роль громадськості є найбільшою за всю історію існування людства. На розвиток і захист свого інформаційного середовища та створення позитивного іміджу своїх країн у світі розвинені держави виділяють чималі кошти. У нас же ця галузь значною мірою перебуває на периферії суспільного розвитку. Нині, як ніколи, потрібно не тільки досліджувати й вивчати інформаційну галузь України, а й вживати конкретних заходів щодо відновлення та розбудови інформаційного середовища та приведення національного законодавства у відповідність зі світовими нормами.

Державна інформаційна політика (далі – ДІП) є невід'ємною складовою зовнішньої і внутрішньої політики держави. Досягнення чи провали інформаційної політики будуть надавати безпосередній і сильний вплив на всі сфери життя суспільства і держави.

Головним суб'єктом державної інформаційної політики є держава (органи державної влади) та місцеве самоврядування. Ми зосередимося на процесах формування державної інформаційної політики та її інструментів, оскільки саме органи державного управління є практично єдиним осередком ухвалення політичних рішень в Україні. До числа суб'єктів державної інформаційної політики включаються також і органи місцевого самоврядування, які, на думку Л. Бойко-Бойчук, хоча й «не належать до системи органів державної влади, але де-факто є і повинні бути, поряд з державою, суб'єктом цієї політики» [17]. Саме на них покладається завдання реалізовувати цілі інформаційної політики на місцевому рівні.

Поняття «інформаційна політика» трактується і як спосіб поведінки з наявними інформаційними потоками і ресурсами з боку різних інституціональних суб'єктів (наприклад, держави, державних органів, окремих організацій і закладів, які можуть мати свої уявлення та інтереси при роботі з інформацією). У межах цього підходу інформація виконує суто технічну функцію поряд з іншими ресурсами діяльності. У цьому контексті інформаційна політика зводиться, по суті, до кількісного контролю за рухом інформаційних потоків і/або контролю за розподілом потоків інформації для того, щоб інформація доходила до певної цільової групи і давала запланований ефект [18].

В області геополітики, безпеки і міжнародних відносин раціональна та дієва державна інформаційна політика повинна сприяти відновленню ролі України як повноцінного учасника світового інформаційного співтовариства, як провідної світової держави, що володіє розвиненими інформаційними ресурсами і використовує сучасні інформаційно-комунікаційні технології. Саме ця роль дозволить Україні опинитися в числі держав, здатних захистити свої національні інтереси і безпеку в безперервній боротьбі за економічну та військову перевагу, за політичний і культурний вплив в який складається багатополлярному світі [19].

У галузі економіки здійснення державної інформаційної політики дозволить швидше і точніше будувати стратегію соціально-економічного розвитку країн [20].

Ця стратегія повинна спиратися на:

- постійне збільшення інвестицій в інформаційне середовище суспільства;
- використання переваг, які дає володіння необхідної соціальної та економічної інформацією;
- ефективні та гнучкі механізми управління економічною діяльністю і громадським життям в цілому;
- різке зростання числа споживачів комерційної інформації, що циркулює у відкритих інформаційних мережах, і перебудову у зв'язку з цим всієї торговельної системи;
- розвиток в перспективі єдиної інформаційно-фінансової інфраструктури та електронної комерції.

Державна інформаційна політика повинна бути орієнтована на зростання інформаційних потреб населення, на випереджаючі темпи створення, поширення, постійного оновлення і використання інформації як важливої умови структурної перебудови економіки країни в короткі терміни, успішного завершення нинішнього етапу економічних реформ, переходу до новим вищим типам технологічних укладів, в кінцевому рахунку, на істотне підвищення рівня життя населення.

У сфері державного управління реалізація ДПП відкриває можливості переходу до нової якості управління за рахунок забезпечення всіх суб'єктів системи управління своєчасною, повною і достовірною інформацією на базі сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій і технологій зв'язку [21].

В інформаційному суспільстві політика та інформація – це взаємозалежні явища, що впливають одне на одне в процесі державного управління. Дійсно, якість інформації та її доступність, сучасні інформаційні технології, що радикально збільшують обсяг і швидкість поширення інформації, викликають глибокі зміни в політиці конкретної держави, роблять суттєвий вплив на характер і системи владарювання (точна інформація підвищує ефективність влади, дозволяє вчасно скоригувати обраний напрямок дій, відреагувати на обставини, що знову з'явилися). Водночас і політичні структури впливають на інформацію, ступінь її відкритості, процеси доставки, характер передачі споживачу [22].

По-перше, на сьогодні в Україні здійснюються глибокі соціально-економічні і політичні перетворення з метою переходу від тоталітарної держави з адміністративно-плановим управлінням економікою до демократичної, соціальної, правової держави з ринковою економікою, що не може бути успішно реалізовано без одночасної якісної зміни інформаційного середовища, переходу до інформаційно відкритого суспільства і інформаційно прозорої державної влади.

По-друге, кардинальне реформування конституційних, політичних, соціально-економічних основ української державності без соціальних, національних та релігійних конфліктів, які спроможні породити реальну загрозу територіальній цілісності країни, можливе тільки за умови постійної тісної взаємодії влади і суспільства на основі порозуміння, взаємоповаги і ділового партнерства. Для забезпечення такої взаємодії, насамперед, необхідні постійна інформаційна взаємодія між владою і суспільством, створення відкритого інформаційного простору, без якого неможливо формування демократичного громадянського суспільства.

По-третє, йдуть складні процеси формування відносин у державі за новими для посттоталітарної України демократичними принципами – дотримання прав людини, їх пріоритет над правами держави; конституційне обмеження влади більшості над меншістю; повага прав меншості на власну думку, її вільне вираження; верховенство закону; розподіл влади на законодавчу, виконавчу і судову; відділення місцевого самоврядування від державної влади; плюралізм думок, партій, громадських об'єднань із різноманітними програмами і статутами, що діють у рамках Конституції України. В цих умовах зберігання державної і територіальної цілісності України, її державності у вирішальній мірі обумовлено усталеністю інформаційного впливу між центром і регіонами, між усіма гілками і рівнями влади, виключенням будь-яких проявів "інформаційного сепаратизму", будь-яких спроб зруйнувати єдиний інформаційний простір країни, загальнодержавну інфраструктуру й систему національних інформаційних ресурсів.

По-четверте, нові соціально-економічні умови і відносини в суспільстві, що реально формуються в процесі реформ, обумовлюють необхідність адекватної зміни методів, форм і технологій державного управління, у цілому всієї системи державного управління. Принципово новим для України методологічним підходом до реформування системи державного управління і вирішення проблеми взаємодії (в першу чергу, інформаційної) між громадянським суспільством і владою повинно стати визначення стратегічної цілі такої реформи: формування влади демократичного типу, що орієнтована на суспільство як споживача її послуг [23].

Необхідність вирішення таких масштабних завдань вимагає ефективного управління всіма видами інформаційних ресурсів, елементами інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури, державної підтримки вітчизняного інформаційного виробництва, ринку інформаційних технологій, засобів, продуктів і послуг, регулювання діяльності державних електронних і друкованих ЗМІ. Практична реалізація ДПП в сучасних українських умовах потребує широкої психологічної кампанії з підтримки її основних положень в громадській думці, роз'яснень її соціальної спрямованості, докази її обґрунтованості.

І тут не обійтися без інформаційного менеджменту як інструменту формування та реалізації державної інформаційної політики. Оскільки цільове спрямування інформаційного менеджменту - створення нового інформаційного суспільства, то держава, при створенні умов для такого суспільства, має різні інтереси та важелі впливу на процеси формування управлінських рішень. Насамперед, як головний формувальник «правил гри» в інформаційному середовищі, вона встановлює політику інформаційної взаємодії та обміну інформацією. З іншого боку, розвиток інформаційної діяльності впливає на державу через розширення доступу суб'єктів господарювання і пересічних громадян до поточної або стратегічної інформації, якою користуються посадовці при прийнятті управлінських рішень. Таким чином, під вимогами часу, зовнішніми та внутрішніми чинниками формується політика держави по впливу на розвиток інформаційної діяльності.

Враховуючи, що процеси державного управління, в першу чергу, є процесами інформаційними, одним з напрямків їх вдосконалення є інформатизація державного управління. Інформаційні ресурси, що

виробляються в процесі функціонування інформаційного менеджменту, - це повна сукупність відомостей, що формуються в процесі життєдіяльності суспільства в цілому. Вони можуть використовуватися і як засоби, що сприяють розвитку суспільства, і як продукт державного управління, фактор підвищення його ефективності. У світлі цього головна проблема управління - це, насамперед, проблема інформаційних взаємодій (відносин) між суб'єктами, які управляють функціонуванням і розвитком складних соціально-економічних систем і підсистем.

Найважливішою відмінною рисою процесів державного управління є невідмінна наявність в системі державного управління зворотного зв'язку. Вона може функціонувати як система звернень громадян, або як аналіз виконання тих чи інших державних, регіональних чи комунальних цільових програм. Вироблення управлінських рішень (впливів) вимагає інформації про результат попереднього впливу на об'єкт управління, інформації про досягнення деякої заданої на попередньому етапі управління мети. В той же час, здійснення управлінської діяльності забезпечується не тільки наявною інформацією та інформаційними процесами, але й відповідними інформаційними зв'язками (потокami), що виникають в інформаційних процесах. Все це разом із відповідним програмно-технологічним обладнанням становить інформаційне забезпечення органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Оскільки державне управління по суті є інформаційним управлінням, де рішення приймаються на основі наявних інформаційних ресурсів та інформаційних потоків і процесів. Особливість державного управління в сучасних умовах – це необхідність комплексного застосування сучасних форм і методів інформаційно-документального забезпечення діяльності органів державного управління. Передусім, це застосування новітніх інформаційних технологій для підтримки прийняття рішень з метою забезпечення ефективного функціонування системи.

Процес прийняття управлінських рішень розглядається як основний вид управлінської діяльності, тобто як сукупність взаємопов'язаних, цілеспрямованих і послідовних управлінських дій, які забезпечують реалізацію управлінських завдань.

Мета і характер діяльності державної установи чи організації визначають шляхи запровадження інформаційного менеджменту в цю діяльність, а також вид інформаційного продукту, на основі якого приймається оптимальне управлінське рішення.

Ефективність ухвалення управлінських рішень в умовах функціонування інформаційних технологій обумовлена різноманітністю функціонально-організаційної структури органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх фінансово-господарської діяльності, а також відповідної управлінської концепції – у нашому випадку це електронне урядування.

Будь-який орган державної влади в своїй діяльності вирішує певне коло завдань, основні з яких перераховані нижче:

1. Перше коло завдань орієнтоване на надання економічної інформації щодо своєї діяльності зовнішнім користувачам - керівним органам, податковим службам, громадськості тощо. У даному випадку для аналізу використовуються показники, що одержуються на основі даних стандартної бухгалтерської та статистичної звітності, а також інших джерел інформації.

2. Друге коло пов'язане із завданнями аналізу, призначеними для вироблення стратегічних управлінських рішень розвитку установи чи галузі управління. У цьому випадку інформаційна база повинна бути ширшою, але в рамках досить високоагрегованих показників, що характеризують основні тенденції розвитку сфери діяльності установи.

3. Третє коло завдань орієнтоване на вироблення тактичних рішень. Його інформаційна база надзвичайно широка і вимагає охоплення великої кількості частково деталізованих показників, що характеризують різні сторони функціонування об'єкта управління.

4. Четверте коло завдань пов'язаний із завданнями оперативного управління відповідно до функціональних підсистем об'єкта управління. Для вирішення цих завдань використовується поточна оперативна інформація про стан об'єкта управління, стан зовнішнього середовища та чинники, що безпосередньо впливають на функціонування об'єкту управління.

Основними функціями управлінського апарату є аналіз ситуацій в організації і зовнішньому середовищі і прийняття рішень зі стратегічного та короткострокового планування її діяльності. Реалізація цих функцій в сучасних умовах неможлива без застосування сучасних інформаційних технологій, принципів електронного урядування та інструментів інформаційного менеджменту. Таким чином, існує проблема формування оптимальних інформаційно-технологічних структур органів державної влади в загальній структурі державного управління та особливого місця структурних підрозділів органів державної влади та самих установ, як підсистем, де безпосередньо формується та використовується інформація, а також формуються передумови використання підготовленої інформації для прийняття управлінських рішень в інших підрозділах та на інших рівнях державного управління.

Висновки

Вільне створення, розповсюдження і споживання інформації, як найважливіше конституційне право громадян, перебуває у фокусі суспільної уваги і саме тому державну інформаційну політику слід

розглядати як серйозну рушійну силу проведення в Україні демократичних перетворень суспільства і держави. Хоча попереду ще довгий шлях до громадянського суспільства, до правової держави, вже можна говорити про формування в Україні нової інформаційної реальності, що базується на принципі відкритості інформації, та відповідної дієвої державної інформаційної політики.

Загалом державна інформаційна політика – це вираження політичної волі держави. Вона буде успішною й не залишиться декларацією про наміри в тому випадку, якщо ця воля буде недвозначною. При цьому впровадження механізмів та інструментів інформаційної політики в органах державної влади можливо лише при створенні їх оптимальних інформаційно-технологічних структур в умовах електронного урядування. Це можливо забезпечити при використанні інформаційного менеджменту на всіх рівнях державного управління, який забезпечений відповідною науково-технічною підтримкою. У зв'язку з цим, питанням розробки відповідного забезпечення систем інформаційного менеджменту, що використовуються в державному управлінні, повинна приділятися першочергова увага при створенні ефективно функціонуючої системи державного управління.

Використання інформаційного менеджменту як інструменту при формуванні та реалізації державної інформаційної політики дозволить вирішити багато питань теорії та практики державного управління, інтегруючи організаційний підхід, який розглядає інформаційні технології та їхній вплив на організаційні аспекти, і системний підхід, який розглядає обробку інформації на основі цілісного, системно орієнтованого, всеосяжного процесу обробки інформації в організації і приділяє особливу увагу оптимізації комунікаційних каналів, інформації, методів роботи.

Список використаної літератури

1. Арістова І. В. Державна інформаційна політика: організаційно-правові аспекти: монографія. Харків: Вид-во Ун-ту внутр. справ. 2000. 368 с.
2. Богущ В. М., Юдін О. К. Інформаційна безпека держави К.: МК-Прес, 2005. 432 с.
3. Інформаційна складова державної політики та управління: монографія. Нац. Акад. держ. Упр. При Президентові України. Київ. К.І.С. 2015. 320 с.
4. Григор. О. Формування інформаційного суспільства в Україні в контексті інтеграції в Європейський Союз (державно-управлінський аспект). Автореф. Дис. На здоб. Наук. Ступ. Канд. Держ. Упр. За спец.25.00.01 – теорія та історія державного управління. Львів, 2003. 32 с.
5. Макаренко Є. А. Європейська інформаційна політика: Монографія. К. 2000. 368 с.
6. Лопушинський І. П. Упровадження електронного урядування в роботу органів виконавчої влади України як вагома складова реформування державної служби. Публічне управління: теорія та практика. 2010. № 2 С. 194-198.
7. Дурман О. Л., Ключевський В. І Диджиталізація як процес цифрової трансформації суспільства Information and Innovation Technologies in the Life of Society. Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts. Katowice School of Technology. Monograph 28. 2019. P. 169-175
8. Семенченко А. Механізми державного управління у сфері електронного урядування. Студії з архівної справи та документознавства. 2012. Т. 20. С. 109-113. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sasd_2012_20_17
9. Клімушин П. С. Електронне урядування в інформаційному суспільстві: монографія. Харків. Вид-во ХарPI НАДУ "Магістр". 2010. 312 с., 2010. ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-1020-9399>
10. Соснін О. В. Проблеми державного управління системою національних інформаційних ресурсів з наукового потенціалу України: Монографія. К. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2003. 572 с.
11. Закон України про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні. Україна: інформація і свобода слова: Зб. законодав. актів, нормат. док. та ст. фахівців. Упоряд. А.М. Задворний. К. Молодь, 1997. С. 92-110.
12. Про інформацію: Закон України. Відом. Верховної Ради України. 1992. № 48. Ст. 650.
13. Марущак А. І. Інформаційне право: Доступ до інформації: Навч. посіб. К. КНТ, 2007. 82 с.
14. Токар О. Державна інформаційна політика: проблеми визначення концепту. Політичний менеджмент. №5. 2009. URL: <http://dSPACE.nbuv.gov.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/71089/14-Tokar.pdf?sequence=1>
15. Войтович Р. Основні критерії формування та реалізації інформаційної політики в умовах євроатлантичного вибору України. Вісник УАДУ при Президентові України. 2005. Вип. 1. С. 3-15.
16. Формування інформаційної політики Ради Європи. URL: http://otherreferats.allbest.ru/political/00216866_0.html
17. Гнатюк С. Л. Медіа-простір України в умовах глобалізації. Стратегічна панорама. 2007. № 1. С. 184-190.

18. Арістова. І. В. Державна інформаційна політика та її реалізація в діяльності органів внутрішніх справ України: організаційно-правові засади: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2002. 40 с.

19. Інноваційний потенціал України в міжнародних відносинах. Монографія. К. Центр вільної преси. 2014. 284 с.

20. Інформаційна політика держави: стан і стратегія розвитку. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1341>

21. Нестеряк Ю. Державна інформаційна політика та управління національними інформаційними ресурсами України. URL: [http://www.dridu.dp.ua/vidavnicтво/2013/2013_01\(16\)/14.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnicтво/2013/2013_01(16)/14.pdf)

22. Роль державної інформаційної політики у формуванні інформаційного суспільства. URL: <http://mego.info/матеріал/роль-державної-інформаційної-політики-у-формуванні-інформаційного-суспільства>

23. Арістова І. В. Державна інформаційна політика. URL: <http://mego.info/матеріал/роль-державної-інформаційної-політики-у-формуванні-інформаційного-суспільства?page=2>

References

1. Aristova I. V. Derzhavna informatsiyna polityka: orhanizatsiyno-pravovi aspekty: monohrafiya. Kharkiv: Vyd-vo Un-tu vnutr. sprav. 2000. 368 p.

2. Bohush V. M., Yudin O. K. Informatsiyna bezpeka derzhavy K.: MK-Pres, 2005. 432 p.

3. Informatsiyna skladova derzhavnoyi polityky ta upravlinnya: monohrafiya. Nats. Akad. derzh. Upr. Pry Prezydentovi Ukrayiny. Kyiv. K.I.S. 2015. 320 p.

4. Hryhor. O. Formuvannya informatsiynoho suspil'stva v Ukrayini v konteksti intehtatsiyi v Yevropeys'kyy Soyuz (derzhavno-upravlins'kyy aspekt). Avtoref. Dys. Na zdob. Nauk. Stup. Kand. Derzh. Upr. Za spets.25.00.01 – teoriya ta istoriya derzhavnoho upravlinnya. L'viv, 2003. 32 p.

5. Makarenko YE. A. Yevropeys'ka informatsiyna polityka: Monohrafiya. K. 2000. 368 p.

6. Lopushyns'kyy I. P. Uprovadzhennya elektronnoho uradyuvannya v robotu orhaniv vykonavchoyi vlady Ukrayiny yak vahoma skladova reformuvannya derzhavnoyi sluzhby. Publichne upravlinnya: teoriya ta praktyka. 2010. № 2 pp. 194-198.

7. Durman O. L., Klyutsevs'kyy V. I Dydzhytalizatsiya yak protses tsyfrovoyi transformatsiyi suspil'stva Information and Innovation Technologies in the Life of Society. Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts. Katowice School of Technology. Monograph 28. 2019. pp. 169-175

8. Semenchenko A. Mekhanizmy derzhavnoho upravlinnya u sferi elektronnoho uradyuvannya. Studiyyi z arkhivnoyi spravy ta dokumentoznavstva. 2012. T. 20. S. 109-113. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sasd_2012_20_17

9. Klimushyn P. S. Elektronne uradyuvannya v informatsiynomu suspil'stvi: monohrafiya. Kharkiv. Vyd-vo KharRI NADU "Mahistr". 2010. 312 p., 2010. ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-1020-9399>

10. Sosnin O. V. Problemy derzhavnoho upravlinnya systemoyu natsional'nykh informatsiynykh resursiv z naukovoho potentsialu Ukrayiny: Monohrafiya. K. Instytut derzhavy i prava im. V. M. Korets'koho NAN Ukrayiny, 2003. 572 p.

11. Zakon Ukrayiny pro drukovani zasoby masovoyi informatsiyi (presu) v Ukrayini. Ukrayina: informatsiya i svoboda slova: Zb. zakonod. aktiv, normat. dok. ta st. fakhivtsiv. Uporyad. A .M. Zadvornyy. K. Molod', 1997. pp. 92-110.

12. Pro informatsiyu: Zakon Ukrayiny. Vidom. Verkhovnoyi Rady Ukrayiny. 1992. № 48. p. 650.

13. Marushchak A. I. Informatsiynе pravo: Dostup do informatsiyi: Navch. posib. K. KNT, 2007. 82 p.

14. Tokar O. Derzhavna informatsiyna polityka: problemy vyznachennya kontseptu. Politychnyy menedzhment. №5. 2009. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/71089/14-Tokar.pdf?sequence=1>

15. Voytovych R. Osnovni kryteriyi formuvannya ta realizatsiyi informatsiynoyi polityky v umovakh yevroatlantychnoho vyboru Ukrayiny. Visnyk UADU pry Prezydentovi Ukrayiny. 2005. Vyp. 1. pp. 3-15.

16. Formuvannya informatsiynoyi polityky Rady Yevropy. URL: http://otherreferats.allbest.ru/political/00216866_0.html

17. Hnatyuk S. L. Media-prostir Ukrayiny v umovakh hlobalizatsiyi. Stratehichna panorama. 2007. № 1. pp. 184-190.

18. Aristova. I. V. Derzhavna informatsiyna polityka ta yiyi realizatsiya v diyal'nosti orhaniv vnutrishnikh sprav Ukrayiny: orhanizatsiyno-pravovi zasady: avtoref. dys. ... d-ra yuryd. nauk: 12.00.07. Nats. un-t vnutr. sprav. Kharkiv, 2002. 40 p.

19. Innovatsiynnyy potentsial Ukrayiny v mizhnarodnykh vidnosynakh. Monohrafiya. K. Tsentri vil'noyi presy. 2014. 284 pp.

20. Informatsiyna polityka derzhavy: stan i stratehiya rozvytku. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1341>

21. Nesteryak YU. Derzhavna informatsiyna polityka ta upravlinnya natsional'nymy informatsiynymy resursamy Ukrainy. URL: [http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2013/2013_01\(16\)/14.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2013/2013_01(16)/14.pdf)

22. Rol' derzhavnoyi informatsiynoyi polityky u formuvanni informatsiynoho suspil'stva. URL: <http://mego.info/material/rol'-derzhavnoyi-informatsiynoyi-polityky-u-formuvanni-informatsiynoho-suspil'stva>

23. Aristova I. V. Derzhavna informatsiyna polityka. URL: <http://mego.info/material/rol'-derzhavnoyi-informatsiynoyi-polityky-u-formuvanni-informatsiynoho-suspil'stva?page=2>